

ІРИНА КУЗЬМА

IRYNA KUZMA

ПРАКСЕОЛОГІЧНІ КАЗКИ

PRAHEOLOGICAL TALES

**Кузьма І. Праксеологічні казки [Praxeological tales]. Тернопіль:
Вектор, 2019. 16 с.**

Праксеологічні казки – це невеличкі історії, де головні персонажі – звірі, які долають звичні для людей труднощі, пов’язані з досягненням успіху. Завдяки таким казкам діти дізнаються, що для досягнення успіху треба планувати свою діяльність, наполегливо працювати, допомагати друзям, удосконалюючи таким чином свої вміння тощо.

Рекомендується дорослим читати казки з дітьми, пояснюючи сюжетні лінії, знаходячи аналогії з реальними життєвими ситуаціями.

У збірці використано ілюстрації з мережі Інтернет.

ВІД АВТОРА!

Дорогі батьки, учителі, вихователі!

Ще з планети Дитинство нам добре знайомі казки про Колобка, Козу-дерезу, Котигорошка, дідову дочку та бабину дочку....

Але час летить і змінюються вподобання наших дітей. На тлі зацікавлень гаджетами, комп'ютерами, іншими новітніми медіа інтерес до української творчості змінюється, якщо в ній не втілені запити теперішньої малечі.

Ось чому ми запропонували казки, які б відповідали сучасним реаліям, допомагали дітям підкорювати вершини Успіху.

Рекомендуємо дорослим читати казки разом із дітьми, пояснювати їм події, аналізувати провідні ідеї і показувати аналогії з дійсністю.

Можливо, ви, крокуючи дорогами життя, також вивели правила досягнення цілей. Отже, зможете разом із дітьми написати наступну пракселогічну казку – дивовижну історію про досягнення успіху вигаданими Вами героями. Нехай казковий сюжет і щасливе завершення твору стануть реальністю для Вас і дитини.

А оскільки всі ми прагнемо володіти хоча б однією іноземною мовою, посприяти в реалізації цього завдання зможуть казки, перекладені англійською мовою.

Тож уперед до успіху!

Як допомогти Ховрашкові

Мешканці Прогресивного королівства влітку завзято працювали. Ведмідь із Ведмежам рвали малину, запасалися медом. Лисиця відкрила жаб'ячу ферму й завзято переправляла в сусідній Буковеліс делікатеси. Вовк рибалив. Зайчик вирощував овочі. І тільки бідний Ховрашок нічого

не робив. Він не мав прудких лапок, хитренького розуму, фізичної сили. Але хотів їсти.

Пошкодували Ховрашка Ведмідь із Ведмежам, Лисиця, Вовк, Зайчик. Почали працювати ще більше, щоб допомагати Ховрашкам та іншим звірятам, які не знають, як себе прогодувати. Отож привезли харчів: смачного коріння, делікатесного м'яса, риби, солоденького медку. Ховрашок затанцював із радості. А згодом повеселіли й інші малозабезпечені Ховрашки, яким також перепало щось корисне.

Минув час. Ведмідь із Ведмежам, Лисиця, Вовк, Зайчик посилено трудилися. Натомість Ховрашки зовсім перестали працювати і тільки чекали, коли їм доставлять чергову гуманітарну допомогу.

Ведмідь облаштував для себе розкішний двоповерховий берлохауз. Вовчик придбав яхтохід, що по воді пливе і по суші пересувається. Лисиця купила крилату машину для підтримки свого бізнесу. А Зайчик! Отримав путівку в сусідній Буковеліс: катається на лижах і сноубордах!

Бідні Ховрашки лише заздрісно позирають на своїх меценатів і чекають чергового траншу.

Хочеш бути багатим – допомагай друзям! Хочеш нічого не робити і лише чекати, щоб допомагали тобі, – будеш бідним.

How to Help a Gopher

It was summer. The inhabitants of the Progressive Kingdom were working their fingers to the bones.

A Bear with his Cub were busy picking raspberries. Having opened a Frog Farm, a Fox started to fervently transport delicacies to the neighbouring Bukoveforest. A Wolf was fishing. A Hare was growing vegetables. But only the poor Gopher was doing nothing. He wasn't nimble-footed, cunning or physically strong. But he wanted to eat.

The Bear with his Cub, the Fox, the Wolf and the Hare felt sorry for the Gopher. They began to work even harder to help Gophers and other animals not knowing how to feed themselves. So, they brought some food: tasty roots, delicious meat, fish and sweet honey. The Gopher was on cloud nine. After a while other poor Gophers were in the seventh heaven as they got something nutritious, too.

Some time went by. The Bear with his Cub, the Fox, the Wolf and the Hare were working painstakingly. The Gophers stopped working at all instead and were waiting only for the next humanitarian aid.

The Bear furnished a luxurious two-storey lair-house for himself. The Wolf bought a water and land-travelling yachtmobile. The Fox purchased a winged car for maintaining her business. And the Hare! He got ski and snowboard tickets to the neighbouring Bukoveforest.

But poor Gophers are only glancing jealously at their sponsors now and waiting for the next money transfer.

*If you want to be rich, you should help your friends!
If you only want to get help doing nothing, you will stay poor.*

Розумна Сова і Зайчик-побігайчик

Зайчик-побігайчик виліз зі своєї хатки і задумався. Інші зайці жили в кращих помешканнях, ласували ягодами, каталися на яхтах по мальовничих озерах і не бігали ногами, а їздили на автотольотах. А Зайчик-побігайчик лише працював, травичку поїдав і нічого цього не мав.

Подумав він про це і дуже гірко заплакав. Поряд пролітала Сова, побачила, як плаче Зайчик-побігайчик, і запитала:

– Зайчику-побігайчику, чому плачеш?

– Який я бідний, – ще гіркіше заплакав Зайчик. – Я невдаха. Не маю розкішної вілли, не бував у туристичних зонах.

– Не плач, – промовила Сова. – Сльозами не зарадиш. Краще подумай, що Ти найкраще вмієш робити.

Зайчик-побігайчик глибоко задумався.

– Найкраще я вмію вирощувати моркву.

– А чому цього не робиш?

– Не щастить мені. А раптом буде злива, змиє мій урожай.

– А ти спробуй, – порадила Сова. – Я впевнена, що Тобі пощастить. Ти ж бо працюєш. Отже, заплануй, посади, вирости й частину урожаю продай. Скоро зустрінемося.

І зайчик запланував посадити 100 насінин сортових морквин: 40 – собі залишити, 50 – продати і 10 морквин самотнім старим зайцям подарувати.

Минув час. Зайчик усе виконав, як запланував.

– Ну як? – запитала Сова при зустрічі.

– Усе зробив, як із Тобою домовилися. Хатку свою поремонтував.

– Тепер Ти віриш, що можеш досягнути цілі?

– Так!

– Першу сходинку Ти здолав. А тепер рухайся далі.

*Щоб добре жити, треба вірити в успіх;
майбутнє планувати і діяти.*

A Wise Owl and a Bunny-Runny

A Bunny-Runny crept out of his hut and **fell to thinking**. Other bunnies lived in much better dwellings than his, treated themselves with berries, sailed in their yachts across picturesque lakes and didn't run on foot, but used special carplanes. But all that the Bunny-Runny had in his life was his work, grass to chew and no other goods.

Having realized that, he burst into tears. An Owl was flying nearby when she noticed the Bunny-Runny crying. So, she asked him: "Bunny-Runny, why are you crying?"

"How miserable I am", the Bunny-Runny was sobbing. "I'm a loser. I haven't got a villa, have never even been to resorts".

"Stop crying", the Owl replied. "There's no use crying over spilt milk. Just think what you are the best at".

The Bunny-Runny fell into thinking again.

- I can grow carrots the best.
- Why don't you do this?
- I'm not lucky. What if rain washes my harvest away?

"Give it a try", the Owl advised him. "I'm sure you'll get lucky. You are hardworking, no doubt. Just make a plan, then plant the seeds, grow carrots and sell a part of your harvest. See you soon".

And the Bunny decided to plant a hundred carrot seeds of high quality, 40 of which he was going to leave for himself, 50 –to sell and 10 carrots – to give to charity to help old lonely rabbits.

Time went by. The Bunny did everything as he had planned.

- How are the things going? asked the Owl when she saw him.
- I did everything as we agreed upon. And even fixed my hut up.
- Now, do you believe that any goal is achievable?

- Definitely!
- You got up the first step. Now move ahead.

*To live well, one must believe in success,
plan the future and act.*

Власна справа

Цар звірів Лев вирішив започаткувати власну справу – пошиття великих барвистих сумок для звірів, щоб мали куди збирати урожай. Білочки будуть шишки й горіхи туди складати, а Зайчик – моркву, Ведмедик – малину. Вовчик ходитиме на риболовлю й складатиме до сумки рибу. Лисичка-сестричка – різнотрав'я для салону краси та чайного клубу.

Зібрав Лев звіряток і розповів про свій план. «Добрий план», – схвалив Ведмедик.

«Нумо обов'язки розподіляти», – закликав Лев.

Гаряче дискутували й рішення прийняли: Білочки з Бобрами будуть цех споруджувати. Лисичка стане бухгалтером; рахуватиме, скільки тканини, ниток купувати, які станки придбати. Вовчик і Ведмедик будуть до цеху все це постачати. Зайчик – шити.

І закипіла робота. Зайчик гордовито походжав і на свою процедуру чекав. А поки вона наступить, вирішив розважитися в Діснейлісі. Нікому нічого не сказав і поїхав. У Діснейлісі було так весело, що Зайчик забув про все на світі надовго.

Команда Лева, помітивши, що немає Зайчика, засмутилася. Але, як відомо, незамінних звірят не буває.

Провели мозковий штурм, організували конкурс і прийняли на роботу Їжачка. Закипіла робота.

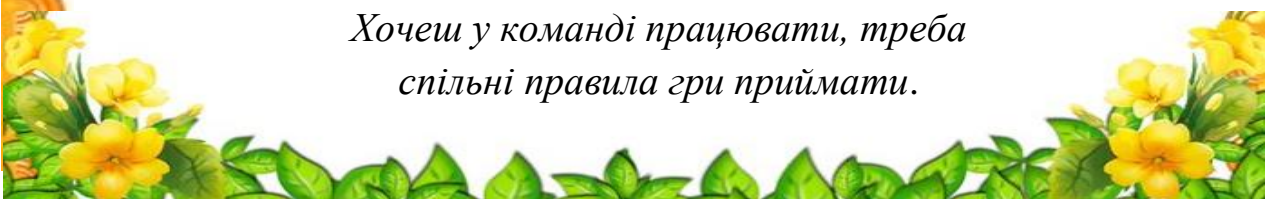
Повернувся з Діснейлісу Зайчик.

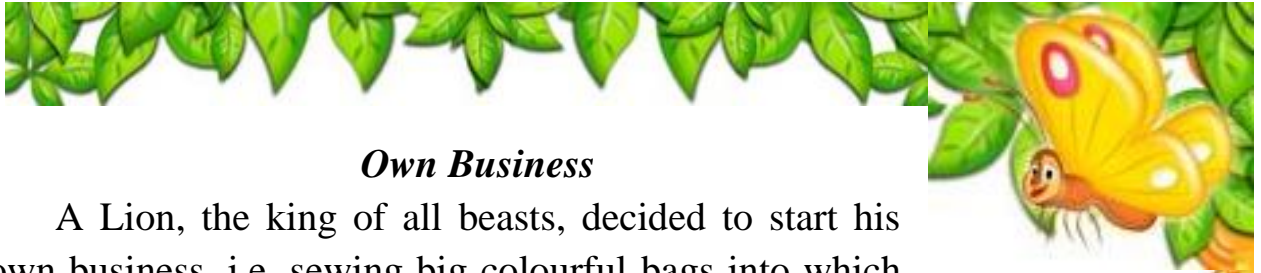
«Я вже тут!» – закричав радісно. Але звірятам-підприємцям було не до нього. Кожен виконував свою функцію.

«Царю звірів! – благав Лева. – Прийми мене до справи».

«Ні! – відповів Лев. – Ми такого безвідповідального працівника не хочемо. Шукай собі іншу фірму».

*Хочеш у команді працювати, треба
спільні правила гри приймати.*

Own Business

A Lion, the king of all beasts, decided to start his own business, i.e. sewing big colourful bags into which animals could put their harvest. Squirrels would fill their bags with cones and nuts, a Hare – with carrots, a Bear – with raspberries. A Wolf would go fishing and put fish in his bag too. A Fox – forbs and herbs for her beauty salon and a tea club.

The Lion gathered the animals and shared his idea with them. “It is a good idea”, the Bear nodded.

“Let’s share our duties then”, the Lion called for action.

After a hot debate the following decision was made: Squirrels and Beavers would build a workshop, the Fox would work as an accountant and keep money, decide how much fabric and threads to buy, which equipment to purchase. The Wolf and the Bear would be responsible for logistics. And the Hare would craft and sew bags.

The work was in full swing. The Hare was walking around arrogantly waiting for his work to begin. So, before it started, he had decided to hang out in Disneywood. Having said nobody about that, he left for Disneywood. The Hare was having the time of his life there and completely forgot about everything.

The Lion’s team noticed that the Hare disappeared and got upset. But there are no irreplaceable animals.

They brainstormed, then organized a contest and hired a Hedgehog. The work was in a swing again.

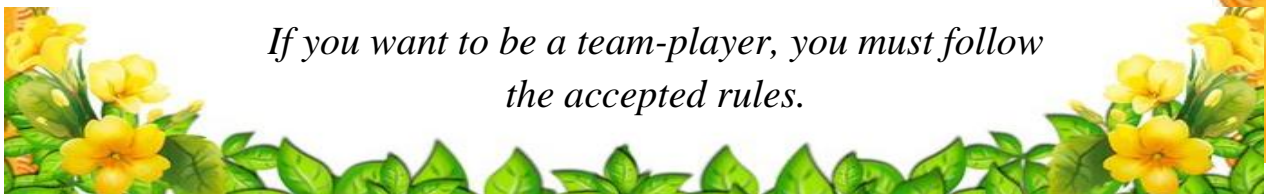
Just then the Hare returned from Disneywood.

“I’m back!” he shouted happily. But the animals-businessmen were immersed into worked. Each performed its function.

“King of beasts!” he pleaded the Lion. “Take me to your business”.

“No!” said the Lion. “We aren’t interested in such an irresponsible worker. Look for another company”.

*If you want to be a team-player, you must follow
the accepted rules.*

Найкращий у лісі

Смугастий Тигр мав багато друзів. Вродливий, розумний, сильний – до нього горнулися Зайчик, Білочка, Їжачок. Приятелювали й разом із ним відпочивали Лось, Вовк, Дикий Кабан. Навіть хитренька Лисичка пишалася дружбою з Тигром. Смугастий Тигр всім їм допомагав і сам час від часу подарунки приймав. Одне слово – лісова ідилія.

Усім було затишно, поки одного разу Сова не задумала зробити змагання на титули: найпрудкіший, найкрасивіший, найрозумніший...

Почалися відбіркові турніри, а згодом розгорнулися справжні баталії. До суддівського комітету ввійшли Цар звірів Лев, Сова, Олень.

Усі можливі титули в змаганнях серед лісових мешканців: найпрудкіший, найдалше стрибає, найкрасивіший та ще й найрозумніший – виборов Тигр.

І тут почалося. Лисичка-сестричка заговорила про підкуп Тигром суддівського корпусу. Вона бігала серед звірят і вигадувала, що випадково бачила й чула, як Тигр хабар пропонував усім трьом суддям. А Вовк збирав охочих розлити на гарне хутро Тигра зелену фарбу, щоб переможець не хизувався красою. А Лось поширював неправдиві чутки, що насправді Тигр не є найрозумнішим, бо відповіді на питання йому нашіптувала Мишка, якій наперед дали книжку з відповідями.

Тигр вже й не знав, чи тішитися з першості, чи сумувати. Скільки зразу друзів втратив і скільки нажив ворогів.

Саме в цей час пролітала Сова і побачила, як переживає Тигр.

– Хто здобуває першість, зустрічається із заздрістю. Перемог не прощають. Але Ти й надалі добро роби. І тоді ліс зміниться на краще.

Хто першим у змаганні стає, той, хоч і труднощів зазнає, хай ще більше друзям помагає.

The Best in the Forest

A Striped Tiger had a lot of friends. Handsome, smart and strong – a Hare, a Squirrel and a Hedgehog tried to befriend him. An Elk, a Wolf and a Wild Boar were his friends as well, so they were hanging out together. Even a cunning Fox was proud of her friendship with the Tiger. The Striped Tiger helped them all and received gifts from them from time to time. In a nutshell, it was forest harmony.

Everyone felt comfortable, until one day an Owl decided to organize a competition in order to identify who is the fastest, the prettiest and the smartest of all...

The knock-out competition started, however, after some time real battles broke out. The judges committee was formed of the Lion, the Owl and the Deer.

All possible titles in the competition among other residents of the forest were won by the Tiger. He was the fastest, the best at long jumping, the most handsome and the smartest.

However, the Fox decided that there was some monkey business and accused the Tiger of bribing the judges. She ran among the animals and disseminated the lie that she'd witnessed the act of bribery with the Tiger and three judges. Meanwhile, the Wolf was desperately looking for the gang ready to pour green paint onto the fine Tiger's fur in order to prevent him from boasting. And the Elk was gossiping about the Tiger as not being the smartest. He stated that in fact the Mouse had whispered the Tiger those answers as she had been given the book with keys.

The Tiger found himself on the crossroads, felt puzzled whether to get upset or to be happy. How many friends he had lost, and how many enemies he made.

Right at that moment the Owl was flying by and noticed how worried the Tiger was.

– He who gains victory faces envy. The triumphs are not forgiven. But continue to do good and the forest will change for the better.

He who is the winner, and even though usually faces difficulties, should help his friends even more.

Пошуки скарбу

Ведмідь знайшов карту, на якій було позначено, де закопаний скарб. І пішов вказаним маршрутом, поки не зіткнувся з першою перешкодою – висока гора. Потупцював на місці, глибоко замислився і не знайшов кращого рішення, як повернутися до рідної барлоги. По дорозі зустрів Зайця, Вовка, Лисицю й Левицю. І каже їм: я знаю, де закопаний скарб. Розповім вам, де він, але прошу мені дати винагороду. Хочу чотири відра з медом, малиною, ожиною і рибою.

І вирішили звірі: Заєць принесе відро ожини, Вовк – малини, Лисиця – риби, а Левиця – меду. Все те віддали Ведмедеві, отримали карту і чимдуж швидше помчали до цілі.

Дорогу їм перегородила гора. Що робити? Заєць здався першим: він маленький, а гора висока. Вовк, Лисиця й Левиця взялися гору обходити. І таки обійшли. Але тут нова несподіванка – бурхлива, глибока ріка. Втомлений вовк вирішив перепочити. Лисиця й Левиця просили не зупинятися й будувати переправу. Але Вовк сказав, що це йому не під силу. Тоді Лисиця й Левиця знайшли Бобра та попросили, щоб той допоміг збудувати переправу. Разом швидко впоралися.

На другому березі ріки їм дорогу перепинив Змій. Він дихав вогнем на шукачів скарбу і страшно шипів. Злякалася Лисиця і втекла. А розумна Левиця схопила за хвіст Жар-Птицю, вихопила чарівне перо, з якого зробила меч і вдарила Змія.

Дорога до скарбу була розчищена. Під розлогим деревом, де було позначено на карті, Левиця викопала яму, а в ній – мішечок з дорогоцінними каменями. Вони переливалися на сонці дивовижним світлом, бо кожний камінь – то незвична цінність – хто його має, того здоров'я, сила, спритність, гнучкий розум ніколи не полишають.

Повернулася Левиця до рідного лісу. Заєць, Вовк, Лисиця чомусь не раділи її успіху. Вони, на жаль, не зрозуміли, чому вдалося Левиці зробити те, що вони не зуміли.

Щоб цілей досягати, треба навчитися перешкоди долати.

In Search of the Treasure

Once a Bear found a map showing the place where a treasure was buried. And followed the route until he faced the first obstacle – a high mountain. He stomped on the spot, fell into deep thinking and didn't find better solution than to return to his native liar. On his way back he came across a Hare, a Wolf, a Fox and a Lioness. So, he told them he knew where the treasure was buried. He agreed to tell them everything if they gave him reward. He asked for a bucket of honey, a bucket of raspberries, a bucket of blackberries and a bucket of fish.

The animals decided that the Hare would bring a bucket of blackberries, the Wolf – raspberries, the Fox – fish and the Lioness – honey.

They granted him with all that, grabbed the map and rushed to their goal.

However, their way was blocked by a mountain. What did they have to do? The first one to give up was the Hare – he was small in front of the high mountain. The Wolf, the Fox and the Lioness tried to get round the mountain. And they managed to do that. However, a new surprise popped out unexpectedly. It was a deep stormy river they had to cross. The Wolf was exhausted and decided to have a rest. The Fox and the Lioness insisted on moving forward and constructing a floater. But being out of energy the Wolf objected to it. Then the Fox and the Lioness found the Beaver and asked him for help. Together they finished the floater shortly.

On the other bank of the river the Dragon stopped them. He breathed fire onto the treasure seekers and hissed severely. The Fox got scared and ran away. And the smart Lioness seizes the Firebird, pulled its magic feather, which she turned into a sword and stabbed the Dragon.

The way to the treasure was cleared. The Lioness dug a hole under the tree marked on the map where the treasure was hidden. There she found a little bag with precious stones. They were glowing amazingly in the sun because every stone was unusually valuable. The one who gets it will gain health, strength, agility and wisdom.

The Lioness returned to the native forest. The Hare, the Wolf, the Fox didn't rejoice her success. Unfortunately, they didn't understand that the Lioness had managed to do what they had failed.

In order to reach the top, one should overcome any obstacles.

Як стати царем звірів

Маленьке Ведмежатко крізь лісові хащі понуро плелось додому. Малинки назбирав зовсім мало. А медку взагалі не вдалося роздобути. А тут ще й Зайчик взявся його ображати: «Ти такий незграбний. Не вмієш прудко бігати. Не можеш далеко стрибати. Не здатний поратися на городі».

Несподівано перед Ведмежатком на стежині додому з'явився Цар звірів Лев.

– Царю звірів! – майже простогнало Ведмежатко. – Як Тобі вдалося Царем стати? У мене нічого не виходить, за яку б справу не взявся. Я такий незграбний.

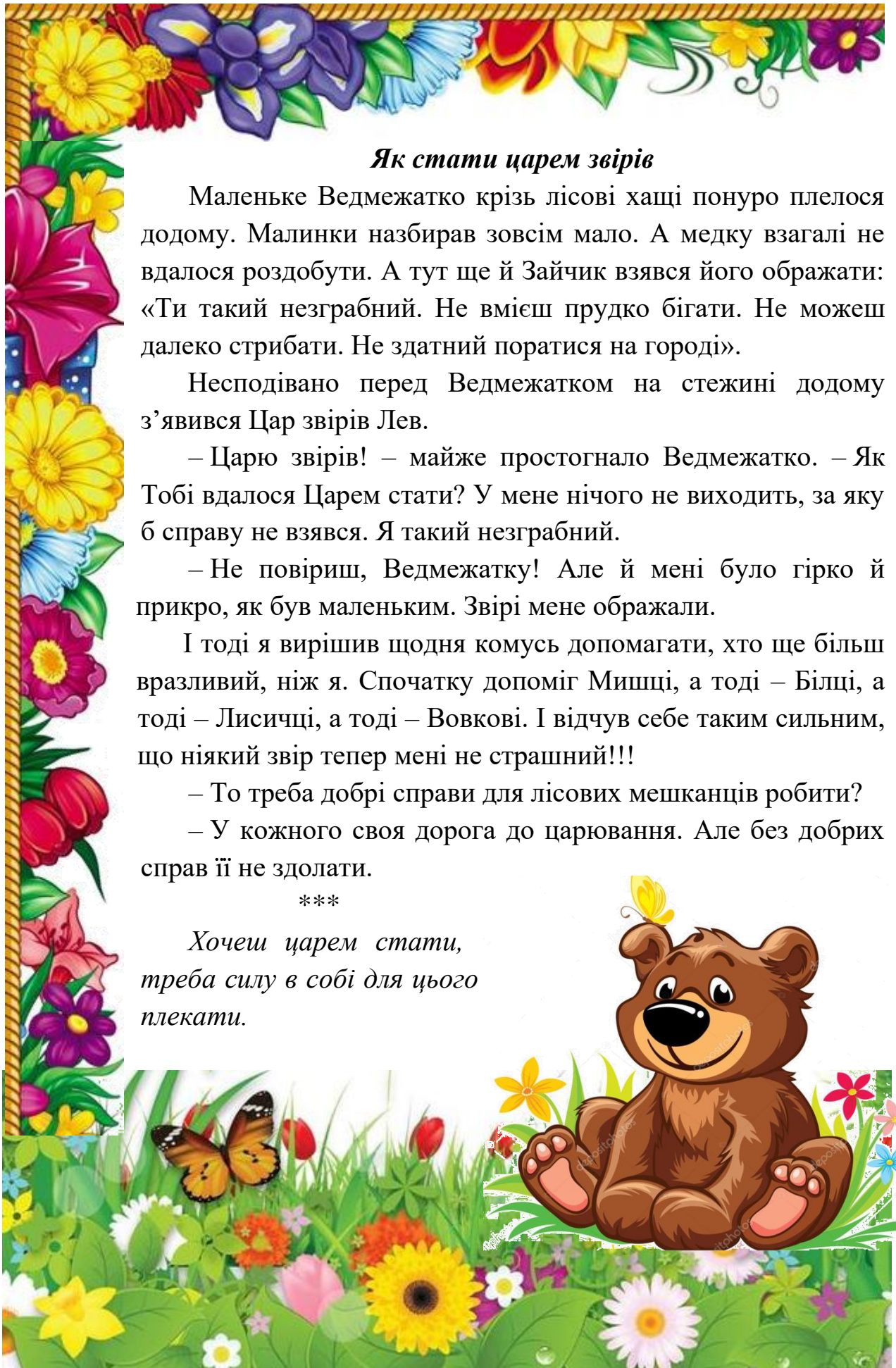
– Не повіриш, Ведмежатку! Але й мені було гірко й прикро, як був маленьким. Звірі мене ображали.

І тоді я вирішив щодня комусь допомагати, хто ще більш вразливий, ніж я. Спочатку допоміг Мишці, а тоді – Білці, а тоді – Лисичці, а тоді – Вовкові. І відчув себе таким сильним, що ніякий звір тепер мені не страшний!!!

– То треба добрі справи для лісових мешканців робити?

– У кожного своя дорога до царювання. Але без добрих справ її не здолати.

*Хочеш царем стати,
треба силу в собі для цього
плекати.*

How to Become the King of Beasts

A little Bear Cub was plodding home and lumbering through the forest thickets. He had picked very few raspberries. And hadn't managed to get honey at all. Moreover, on his way back a Hare started to humiliate him: "You are such an awkward Cub. You cannot run fast. You cannot jump far. You cannot even cope with your garden..."

Suddenly a Lion, the King of Beasts, appeared in front of the Cub.

– The King of Beasts! wailed the Cub. How did it happen that you became the King? Nothing works for me, no matter what it is. I'm so awkward.

– You won't believe it, Cubby! But I went through that all like you when I was a kid. Other animals did a number on me too.

And then I decided to help someone every single day, someone who is more vulnerable than me. At first, I helped a Mouse, then – a Squirrel, then – a Fox and afterwards – a Wolf. And I felt myself so strong that now I'm not afraid of any beasts!!!

– Should I also do something good to the forest inhabitants?

– Everyone has its own path to the throne. But without good deeds it is unachievable.

*If you want to become the king,
you should develop strength.*

